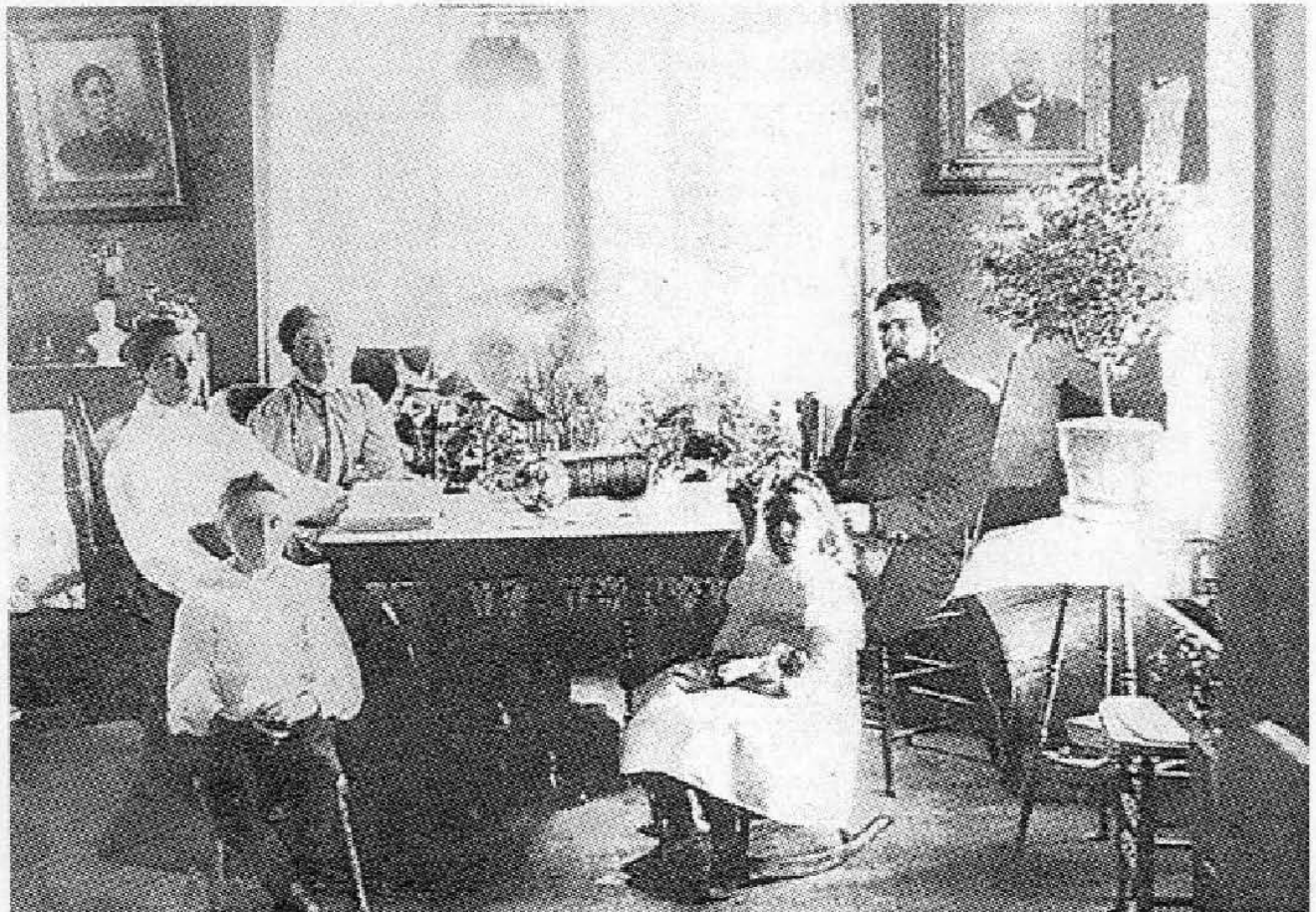

Slektsveven

Medlemsblad for Ski Slekthistorielag Nr 1 2004 - Årgang 3

Kråkstingene Johanne og Karl Anton Fjellbu fulgte mer enn et halvt tusen sambygdinger til Amerika. Der virket han som prest før de vendte tilbake til Norge. Her er senere biskop Arne Fjellbu fotografert i barndomshjemmet på prærien i Nord-Dakota sammen med søster og foreldre. Bildet er hentet fra biskopens selvbiografi - En biskop ser tilbake og er antagelig fra 1897.

Inne i bladet forteller Per Asbjørn Krogstie om utvandringen fra Ski og Kråkstad.

Bidrag til Slektsveven sendes/leveres til redaksjonen. Gjerne via lagets hjemmeside: www.skislekt.no

Medlemsmøter

19. mai 2004
18. august 2004
22. september 2004
20. oktober 2004
17. november 2004
Høsttur 2004

Medlemsmøtene begynner klokken 19.00.

Forskning på internett eller på annen måte i foreningens regi, skjer **mandager** på Ski bibliotek.

Utvandringen til Nord-Amerika

Av Per Asbjørn Krogstie

Foredrag holdt i Ski Historielag 7. november 2000 og senere i Ski Slekthistorielag høsten 2003.

Bakgrunn

I forbindelse med at det er 175 år siden den organiserte utvandring fra Norge til Amerika tok til oppfordret Landslaget for lokalhistorie sine medlemmer, hvorav Ski Historielag er ett, til å utbre kunnskap om dette i sine lokalmiljøer. Da det i vår bygd ikke fantes noen skriftlig oversikt over folk herfra som har emigrert, satte vi, under ledelse av David Dahl, igang et arbeid med å innhente opplysninger. Vi gikk ut i brev til våre medlemmer og ved oppslag i lokalpressen, og i tillegg har det vært foretatt intervjuer med, og mottatt skriftlig materiale fra en rekke enkeltpersoner i Ski og Kråkstad. Viktige kilder har vært emigrasjonsprotokollene fra Kristiania havn fra 1865 til 1930, samt digitalarkivet på Internett og en del sjekking av kirkebøker. Det er ikke få timer som har vært tilbragt på Riksarkivet på Sogn med studier av mikrofilmene emigrantprotokoller med til dels vanskelig lesbar håndskrift. I det etterfølgende vil vi gi en generell oversikt over emigrasjonshistorien og en oversikt over hva vi har funnet ut om vår lokale emigrasjonshistorie. Det gjenstår mye systematisk arbeid før vi kan garantere at det vi legger fram er noenlunde komplett, bl. a. har vi ikke fanget opp alle de som forlot landet fra andre havner enn Kristiania eller Oslo.

Før jeg går videre vil jeg presisere at min rolle i dette arbeidet, foruten å ha deltatt i noen granskninger på Riksarkivet, har vært å redigere det stoff vi har samlet, og å fremføre det her. Kontakten med folk i lokalmiljøet og innsamling av opplysninger og fotografier har David Dahl hovedansvaret for.

Emigrasjonens historie

1825

Som nevnt startet den organiserte utvandring til Nord-Amerika for 175 år siden. I 1825 forlot sluppen "Restauration" Stavanger med 52 mennesker om bord. Det var stort sett folk som enten var kveker eller haugianere, eller som sympatiserte med disse religiøse retninger. Disse trosretningene var, i henhold til den såkalte "Konventikkelplakaten" ikke ønsket av myndighetene, og de følte seg forfulgt og trakassert. De som deltok i denne første reisen var alle fra Rogaland, de fleste fra Tysvær ved Haugesund. Året i forveien hadde de sendt en "speider" til Amerika

Olga Eriksen Ruud foran sitt hus i Spokane i 1927. Olga var datter til Gustav Rriksen Ruud (fra Enebak) og Anna Marie, datter til Ole Andreassen på Bogerbråten. Anna Marie med døtrene Olga og Hilda utvandret i 1894. Gustav hadde emigrert tidligere. Bildet er utlånt fra Ski Historielag

for å se på forholdene. Det var den senere så kjente Cleng Peerson, norsk utvandnings far som han er blitt kalt. Hans tilbakemelding må ha vært positiv, for gruppen kjøpte sluppen Restauration, et lite fartøy på 38 tonn og 58 fot, ca 18 meter, ikke mye å reise over Atlanteren med. De fikk en strabasjøs tur, som tok over 3 måneder, men de kom frem til New York med 53 mennesker ombord, en lite pike var født underveis. De første vansker de fikk var problemer med myndighetene fordi ingen trodde at den lille båten hadde kunnet krysse Atlanteren. Deres plan var videre å selge båten og noe skrapjern de hadde bragt med for å finansiere den videre reisen vestover, men de oppnådde langt fra den forventede pris. De erfarte senere det som mange senere emigranter erfarte, at landet ikke fløt av melk og honning, men krevde hardt arbeid og forsakelser. Under ledelse av Cleng etablerte de seg først ved Ontariosjøen før de noen år senere dro vestover til Fox River- dalen i Illinois, også dette under ledelse av Peerson.

1825-1865

Utvandringen tok ikke noen særlig fart de nærmeste 40 årene, selv om det var en liten og jevn strøm på et par tusen i året i gjennomsnitt, mest fra Vestlandet. Det var i disse årene fredelige og relativt brukbare for-

hold i Norge, selv om det ikke akkurat var noen velstand utover bygdene.

Tiden etter 1865:

Fra 1865 ble det en forandring, og det er også fra dette tidspunkt emigrasjonslistene over norske havner tok til å føres. En årsak var at Borgerkrigen (The Civil war) i USA tok slutt, og landet gikk inn i en sterk økonomisk utvikling med stort behov for arbeidskraft. Samtidig ble det trangere tider i Norge som følge av den sterke økningen i folketallet (det kan nevnes at folketallet i Norge økte fra under 900.000 i 1801 og til 2,2 millioner ved det neste århundreskiftet) Det var på 50- og 60-tallet flere uår i norsk landbruk, og gjelden i bondenæringen var stor. Billig utenlandsk korn flommet også inn over landet. I USA ble landbruksloven, "the homestead act" vedtatt i 1862, noe som medførte at immigrantene kunne få opp til 160 acres, eller omtrent 640 mål, for en meget rimelig penge mot å forplikte seg til å dyrke opp jorda og bygge permanente hus. Dette måtte være forlokkende for norske husmenn og bønder som kom fra forhold hvor svært få av selv de største bøndene hadde noe i nærheten av slike arealer.

Hvorfor dro emigrantene ?:

Det er sagt at mennesket er et vesen som av naturen beveger seg i sirkel. Det måtte derfor sterke impulser til for å få folk til å bryte opp og dra over havet til det mer eller mindre ukjente.

Det var to faktorer som påvirket utvandringen. Det var suget fra Amerika (The Pull) og presset fra de hjemlige forhold (The Push). Etterhvert ble kjennskapet til Amerika bedre, ved at utvandrere skrev brev hjem og fortalte om hva som hadde skjedd dem. Det var dog ikke bare solskinnshistorier som ble berettet, det var mange realistiske skildringer av slit, skuffelse og sykdom som nådde hjem, men som hovedtrekk var det kanskje optimismen som rådde. Aasmund Olavsson Vinje gir uttrykk for at det er opplysningen som er den viktigste drivkraft: Han skrev i "Dølen". "Så lenge folk veit lite, sit dei heime og veks som gras og tre på same flekken. Men når dei tek til å lære noko og tenkjer seg om, dreg dei ut for å finne seg ein betre heim. Det er ikkje alltid dei finn han, men dei må prøve."

Det er sikkert at de ikke alltid fant lykken. Boforholdene var kummerlige. Vintrene kunne være strenge. Mange var ikke flinke til å finne de rette steder å slå seg ned, det kunne være myrlendte områder der de hadde kommet fram om høsten og ikke registrert dette, og når våren kom ble det svært fuktig. Sykdommene herjet, bl.a. kolera, tyfus og malaria. Nordmennene flest var heller ikke spesielt omhyggelige med personlig hygiene eller renslighet, etter det som er blitt fortalt.

De tre utvandringsbølgene:

Utvandringen var ikke jevn fra år til år, men varierte som nevnt med forhold og konjunkturer både her hjemme og i Amerika. I tiden etter at den organiserte utvandring tok til for alvor, dvs. fra 1865 og fremover, kan vi snakke om tre store utvandringsbølger:

Den første bølgen startet i 1866. Da drar over 16000 emigranter over havet, mot bare 5000 året før, og i gjennomsnitt ca. 2000 pr. år i tiden fra 1825 til 65. Denne bølgen varer i 8 år, til og med 1873, med et gjennomsnitt på 14000 emigranter pr. år, eller over 110000 totalt. Årsakene til denne bølgen har jeg nevnt, stikkordene er slutt på borgerkrigen, stort behov for arbeidskraft i USA og trange tider her hjemme. Men i 1873 inntrådte en økonomisk krise i Amerika kalt "The panic of 1873" og dermed endte den første utvandringsbølgen. I de neste 6 årene var utvandringen bare på 4-5000 årlig.

Den andre bølgen startet ved at det ble en sterk økonomisk oppgang i USA fra begynnelsen av 1880-årene, og den varte i hele 14 år. Fra 1880 og til og med 1893 dro hele 250000 nordmenn over Atlanteren, og det av en befolkning som ennå knapt hadde nådd 2 millioner. Dette var den største av de tre bølger, med et gjennomsnitt på ca. 19000 i året. Toppen var i 1892 da 28.800 personer forlot fedrelandet. Denne bølgen endte med en ny nedtur i Amerika som bragte emigranttallet ned i 5000 allerede i 1894.

Den tredje bølgen startet ved århundreskiftet og varte frem til første verdenskrig, med en tilfeldig nedgang i 1907. Det økonomiske krakket i Norge i slutten av 1890-årene og en oppgang i USA bidro til denne bølgen. Rekordåret var 1903, med ca. 27000 emigranter, og den tredje bølgen omfattet ca. 215.000 mennesker.

Under første verdenskrig avtok utvandringen sterk, selv om den ikke opphørte helt. I 1920-årene var det tendens til en ny bølge, men ikke av samme størrelse som de tre store. Dog var det en topp i 1923, med over 18.000 som dro. Ved slutten av 1920-årene innførte USA innvandringsbegrensninger i form av kvoter, og dette sammen med lavkonjunkturerne i USA i 1930-årene gjorde slutt på masseutvandringen fra Norge. Etter annen verdenskrig har det vært en del utvandring igjen, men av en annen karakter, og til flere områder i verden enn Nord-Amerika, bl.a. Australia, New Zealand og land i Sør-Amerika.

I alt utvandret i perioden 1825 til 1930 omtrent 860.000 nordmenn til Nord-Amerika. De fleste til USA, men etterhvert en stigende andel til

Canada. I forhold til folketallet var det bare Irland som hadde større utvandring. I den første tiden var det vesentlig hele familier som dro av sted, men senere ble det større innslag av ugifte unge menn og etter hvert også kvinner. Turen ble finansiert ved at de solgte det lille de eide, men etter at en del hadde etablert seg i det nye landet sendte de bud etter slektninger og kjente, som da reiste på forhåndsbestilte billetter såkalte "Prepaid Tickets"

6 april 2000 ble det åpnet en immigrantutstilling på Ellis Island i New York under nærvær av kong Harald og dronning Sonja til minne om det norske bidraget til innvandringen over denne havnen. Mange nordmenn ankom jo for øvrig til andre havner i USA eller Canada. På Ellis Island måtte innvandrerne fra Europa gjennom en helsekontroll og en kontroll av fysisk og psykisk skikkethet for å komme inn i landet. Det var nok en god del som ble avvist gjennom tidene, enten fordi de hadde smittsomme sykdommer, eller ble ansett å ikke å være i stand til å klare seg selv.

Et annet jubileum ble også tidligere i år feiret med et skuespill på Vågen i Stavanger for å markere den tidligere omtalte turen med sluppen Restauration for 175 år siden.

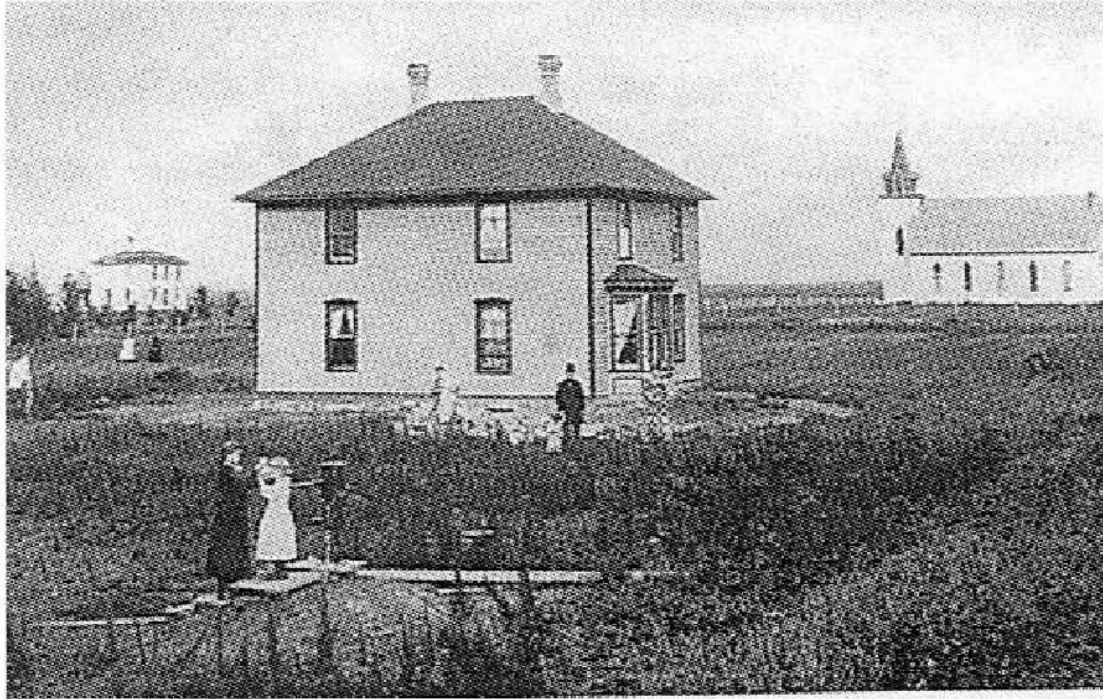
Utvandringen fra Kråkstad og Ski

Hvordan samsvarer så de tall vi har funnet for Kråkstad herred (som det het frem til 1931) med det som foran er fortalt for hele landet? Totalt har vi i papirene fra Riksarkivet og Digitalverkets arkiv registret 291 navn i perioden 1865 til 1930. I tillegg har vi i denne perioden ca 30 navn som er tilkommet ved opplysninger fra folk i bygda, samt ca. 20 som utvandret etter 2. verdenskrig. Av denne siste kategori er det selvfølgelig langt flere, men vi har konsentrert oss om den "opprinnelige utvandring", dvs. før 1930. Dette er selvfølgelig et spinkelt materiale statistisk sett, men det faller likevel godt inn i det bildet jeg har tegnet i det foregående.

I den første innvandringsbølge fra 1865 til 1873 har vi registret 17 utvandrere, mens det i den følgende nedgangsperiode frem til 1880 bare var 2. Det var altså en tydelig bølgetopp, men ikke særskilt høy.

I den andre bølgen, 1880 til 1890 var det nærmere 70 som reiste, mens det i 1890-årene bare var omtrent 20.

Den store toppen i vårt område var i perioden fra 1900 til 1914, altså under den tredje bølgen, hvor det utvandret ca. 140 personer fra Kråkstad og Ski. Under første verdenskrig var det liten utvandring fra våre

Kråkstingen Karl Anton Fjellbu var prest i Decorah senere Redriverdalen i USA 1890-1900. Der ble hans sønn - senere biskop Arne Fjellbu - født. Bildet er hentet fra biskopens selvbiografi - En biskop ser tilbake og er antagelig fra 1893

trakter, som fra landet for øvrig.

Deretter kom det et lite oppsving i 1920-årene det er registrert 43 utvandrere. Fra 1930 var det bare sporadisk utvandring, mens det etter 1945 ble en del utvandring, ofte i forbindelse med utdanning i utlandet og kanskje senere tilbakekomst. Det var for øvrig i hele utvandringstiden ikke rent få som etter kortere eller lengre tid vendte tilbake til Norge igjen.

En del utvandrerskjebner fra Kråkstad og Ski

Av Per Asbjørn Krogstie

Vi har innhentet en del opplysninger om enkeltpersoner og familier som dro ut fra vår bygd. Vi har dette fra forskjellige informanter, vesentlig fra etterkommere etter disse personer, men også fra skriftlige kilder. Det jeg nå skal fortelle litt om gir et meget godt tverrsnitt av norsk utvandringshistorie.

Løitnant Svend Samuelson

Svend ble født på gården Vestre Midsem 24.01.1825. Faren, Samuel Svendsen, solgte gården i 1832. Hvor de dro hen er ikke kjent, men vi finner Svend i Eaton, Manitowoc county i Wisconsin i 1862, hvor han skriver et brev hjem til sin bror og forteller om hvordan han har det. Han forteller om den truende situasjon med faren for borgerkrig, og om bakgrunnen for konflikten mellom nord- og sørstatene, og at nordstatenes kandidat Abraham Lincoln er valgt til president. Han forteller også om nordstatenes styringssystem, og at han flere ganger er valgt til Townclerk på sitt hjemsted. Han beskriver det som en slags sekretærjobb, med protokollføring for møter, bokføring av utgifter til lønninger til embedsmennene og utgiftene til skole og veier. Han var også i en periode fredsdommer. Hans hovedjobb er som jordbruker, og han gir eksempler på priser og driftsforhold. Han reagerte sterkt på sydstatenes slavehold, som jo var hovedårsaken til krigen. Han ble innrullert i nordstatsarmeen men ble dimittert to år senere p.g.a. sykdom. Etter krigen, i 1865 skriver han til sin søster og svoger i Norge og forteller at han kom helskinnet fra krigen, selv om flere av hans venner falt ved hans side i noen av de hardeste slagene i krigen. Han er nå gift med en bra kvinne, og har en datter. Det har forundret ham at norske aviser tok parti for Sydstatene, og er fortørnet over at Norge, "som praler av sin frihet og Konstitusjon" kan ta parti for de mest barbariske aristokrater og menneskehandlere i verden. Det kan her innskytes at norske aviser fikk sin viten om krigen gjennom engelsk presse som tok Sydstatenes parti. Han beretter igjen om økonomien og forholdene for øvrig, og later til å være fornøyd med tilværelsen. Vi finner Svend igjen i folketellingen for Wisconsin i 1880. Han har nå "amerikanisert" sitt navn til Swen Samuelson, og har nå kone og fem barn.

Familiene Hjell, Tronaas, Stenrud og Nygaard :

Disse familiene var i slekt med hverandre gjennom giftemål. Casper Pedersen Hjell døde i 1866. Den eldste sønnen, Hans, hadde

kjøpt Tronaas i 1857. Yngstesønnen Peder overtok Hjell i 1870. To av Peders døtre, Milla og Marie, utvandret til Nord-Amerika, antagelig sammen med sin fetter Ole Martin Tronaas i 1887.

Tronaas: Kristian Tronaas var sønn av Hans Caspersen, som tok navnet Tronaas etter gården. Kristian hadde en sønn Hans Kristian født 1886, som vi skal høre mye om. Han utvandret i 1902, bare 16 år gammel. Han skrev "Erindringer fra en nybyggertid i USA og Canada". som vi skal sitere fra.

Videre skal vi høre om Kristians søster (Hans Kristians tante) Anna Marie, som ble gift med Kristian Jensen fra Kråkstad. Familien flyttet til Kristiania (Theresegt. 3 c). De hadde da tatt navnet Stenrud, etter gården Nordre Stønnerud som de eide noen år.

Ole Martin Tronaas var bror av Kristian og Anna Maria. Han emigrerte i 1887 som før nevnt. Han kom en tur tilbake omkring århundreskiftet og bodde hos sin søster i Theresegt, ifølge folketellingen av 1900. Han dro ut igjen sammen med nevøen Hans Kristian i 1902. Han hadde solgt sin farm i Amerika, men reiste ut igjen for å etablere seg på nytt, slik vi har forstått det.

Anna Marie reiste også sammen med sin bror og nevøen i 1902. Hun hadde med seg tre av sine barn, Jenny (14 år), Hans (4 år) og Gunhild (1 år). Datteren Aagot reiste av ukjente grunner over sammen med andre en tid etter resten av familien. Det var nok en datter Hilda, født i 1895, som ble gift med Lars Nygaard. Vi skal høre mer om disses skjebne.

Nygaard: Nygaard ble skilt ut fra Nedre Asper i 1781. I 1877 får en mann ved navn Edvard Tollefsen skjøte på gården, men selger i 1903 og kjøper gården Skotbu. De bruker nå navnet Nygaard. Fra Familien Nygaard utvandrer følgende:

Marie f.1877, ukjent emigrasjonsår

Johannes, (f. 1881) utv. 1901 til Canada, endte opp som farmer i Minnesota.

Lars (f. 1890) utvandret med sin kone Hilda Stenrud i 1923

Milla (f. 1892) ukjent utvandningsår.

Jeg forventer ikke at dere skal ha fått med dere alle disse personene og deres vita, men jeg skal komme tilbake til noen av dem og hva som skjedde med dem.

Hans Kristian Tronaas emigrerte som nevnt i 1902 bare 16 år gammel. Han har etterlatt seg en 10 siders maskinskrevet beretning om sine opplevelser som han kalte "Erindringer om en nybyggertid i USA og Canada. Jeg vil sitere fra det han forteller om overreisen, da denne er typisk

for det så mange av emigrantene erfarte. "27 mars 1902 stod en flokk mennesker på Palebryggen i Kristiania, de skulle ombord i DS Angelo som tok oss over til Hull i England på vei til Amerika. Et tog tok oss over til Liverpool. Det var flere som skulle samme vei, italienerne polakker og mange andre østeuropeere. Vi ventet 11 døgn på båten Lake Cimmco som på nye 11 døgn tok oss over til St. John i New Brunswick, Canada. I St. John var det å vente i 3 dager på emigranttoget som skulle ta oss til Winnipeg på 4 døgn. Toget var slik innrettet at alle kunne ligge. Det var komfyr og kjøkken i den ene ende av hver vogn hvor man kunne varme vann og mat. Hvor mange vogner toget besto av vet jeg ikke, men det var langt"

Deretter beskriver han i detalj hvordan det videre gikk ham. Han startet i Minnesota, hvor han gjorde forskjellig forefallende gårds- og skogsarbeid. Han dra opp til Winnipeg, drar vestover til noe som het Quill Lake og kjøper et Homestead, bygger et primitivt hus, pendler tilbake til Minnesota for å tjene litt penger i sommersesongen. I Winnipeg besøker han sine slektninger Jenny Stenrud og Marie Hjell. Det blir mange lange "spaserturer" som han kaller det, hundrevis av miles, dagers vandring. I flere år drev han "pendling" mellom Minnesota og Canada, før han dro vestover til Seattle i 1909 for å se på mulighetene for å ta land der. Det ble ikke til noe, jorden var dårlig, men han hadde sesongarbeid på noen sagbruk. Han treffer stadig kjente og slektninger. Det fremgår også hvor hjelpsomme nybyggerne er mot hverandre.

Våren 1912 bestemmer han seg sammen med noe kamerater for å ta en tur hjem til "gamlelandet" og han blir hjemme i Kråkstad til våren 1913 og arbeider med å legge vannledning for vannverket i Kråkstad. Turen tilbake til Canada gikk via Skottland til Quebeck og derfra til farmen sin i Watson og hvor han brøt opp 10 acres til, men dette solgte han til naboen. Etter nok en periode med arbeid på trelastbruk som bestyrer dro han tilbake til Watson og ved byttarbeid med naboer fikk han brøytet opp mer jord. I 1914 og -15 spurte foreldrene om han ikke ville komme hjem til Tronaas, men som følge av krigen lot det seg ikke gjøre før i 1919. Da kom Hans Kristian hjem og overtok gården, som han drev til 1945 da han solgte den til sin svigerinne, enken etter broren Axel. I mellomtiden var han en tur tilbake til Canada og solgte sin eiendom der i 1933. Han avslutter sin fyldige beretning, som er holdt i en meget nøktern stil tross mye slit og dramatisk, med følgende: "får si som Terje Vigen sa, det var kan hende best at det gikk som det gikk" Hans Kristian Tronaas døde i 1977, over 90 år gammel

Anna Marie Stenrud (Tronaas): Med Anna Marie Stenrud gikk det ikke bra. Som fortalt emigrerte hun med 4 av sine barn i 1902. Under overfarten ble datteren Jenny svært syk, og da de kom frem til St. Johns måtte de legge henne inn på sykehus i Halifax, som lå 400 km i motsatt retning

av Winnipeg, dit de egentlig skulle. Vi antar at Anna Maria og de andre barna var med til Halifax. Etter Hans Kristians beretning å dømme reiste han sammen med onkelen Ole Martin direkte til Winnipeg.

Da Anna Marie omsider kom til Winnipeg startet hun vaskeri, men allerede 14. september døde hun av tyfus. Da dette ble kjent på Tronaas ble det ordnet med hjemsendelse av de minste barna. Jenny ønsket ikke å reise tilbake, og Ole Martin skaffet henne huspost i en god familie. Etter et par år flyttet hun sammen med en venninne vestover,. Her ble hun gift, og fikk flere barn. De bodde til slutt i Campbell River til mannen ble drept i en bilulykke. Hun brevvekslet med slektninger hjemme, men reiste aldri tilbake. Hun hadde vel fått nok av sjøreiser.

Av de hjemvendte barna dro Aagot tilbake til Canada etter noen år. Her ble hun gift med en svenske som dessverre døde av Spanskesyken i 1918. Hun ble senere gift to ganger til, og bodde til sist i Hollywood, hvor hun drev flere frisørsalonger. Hun forandret for øvrig fornavnet til Agnes, da det var lettere å uttale for amerikanerne.

Sønnen Hans Stenrud reiste tilbake til Canada i 1923 sammen med sin søster Hilda som ikke var med ved den første utreisen i 1902, og hennes ektemann Lars Nygaard.

Carl utvandret til Canada i 1903, bare 16 år gammel. etter et mellomspill bl.a. i Mexico City havnet han i Chicago. Her ble han gift med Martha Marie Pedersen fra Kristiania, som før hun emigrerte hadde tatt undervisning i operasang. De fikk to døtre i Amerika, men reiste hjem på besøk etter første verdenskrig. På hjemreisen ble Carl frastjålet alle sine sparepenger, og det tok 4 år hjemme i Norge før de hadde spart opp nok til å reise tilbake til Chicago. Under oppholdet i Norge fikk de to døtre til. Den yngste, Ingrid, født 1921 lever fremdeles. Hun har skrevet om sitt liv, og forteller bl.a. om en episode etter at de var tilbake i Amerika: "Som liten pike gikk hun seg en dag vill i byen. En konstabel ble oppmerksom på henne og spurte hvor hun bodde. Hun kunne ennå ikke stort engelsk, men svarte Kråkstad: Det er rimelig at konstabelen fikk visse vansker med å finne dette stedet. Det endte imidlertid godt, og hun ble gjenforent med familien. Noe senere ble Carl alvorlig skadet i et trafikk-uhell. Han lå i koma 36 timer, og da han var blitt frisk ville de flytte fra storbyen. Hans bror Johannes som var farmer i Minnesota visste om en farm i nabolaget som var til salgs. Den kjøpte Carl og Martha, og de flyttet inn i det uferdige hovedhuset etter at Carl med et haglegevær hadde ryddet det for slanger som hadde tatt bolig i reisverket. De fikk etterhvert flere barn. I 1941 måtte de flytte, da farmen og området omkring skulle bli Nasjonalpark. De dro da til Baldwin Park i California hvor Hilda og Lars Nygaard bodde. Ingrid var en meget benyttet kor- og solosangerinne. og hennes bror Norman var en kjent fotballspiller som var representert i den lokale "Hall of Fame.

Utvandringen fra (Engs)Holmen :

Engsholmen ligger øst for Kråkstadveien innerst i Haugteinveien.
Husene ble bygget i 1848 av:

Andreas Olsen	1824-1877
Maren Andersdatter	1827-1913

Deres barn var :

Ole Anton (Anton) f. 1853	1 sønn i USA, 1 i Norge. Utvandret til USA ca. 1878
Anette Louise f. 1856	g.m. Teodor Andersen, en datter Anna
Maren Bolette f. 1858	hennes barn var Karl, Anna, Agnete og Rikarda, Alle jentene utvandret omkr-1910.
Juul f. 1862	utvandret ca. 1882 ?
Kristian f. 1864	Barn: Eugen, Alfred og Signe. Alfred er far til vår informant, nåværende eier av Engsholmen, Ivar Holmen
Laura Alette f. 1866.	hun fikk 5 barn
Hans Martin f. 1870	

Hjemme i Norge arbeidet Ole Anton sammen med en Teodor Andresen. De deltok bl.a. i byggingen av Ås og Vestby jernbanestasjoner. Teodor ble gift med Oles søster Anette. De fikk datteren Anna. Ole og Teodor reiste senere sammen til Kristiania, hvor de bygde en gård på Vålerenga. Ca 1878 utvandret de alle til USA. En tid senere emigrerte også Oles bror Juul. Juul var bestefar til Kåre og Ørnulf Karterud. Kåre forteller følgende: "Ole og Juul arbeidet på jernbaneanlegg. Ole snekret og Juul la skinner. Anette jobbet som kokke ved samme anlegg. Når det var lite kjøtt å få, dro hun selv ut og skjøt viltet selv. Anette vendte tilbake til Norge sammen med datteren Anna. De kjøpte gården Vestre Sander i Ski og drev denne frem til omkring 1940.

Juul kom også tilbake til Ski. Han arbeidet som våpensmed ved AR 1 (Artilleriregiment nr. 1) i Ski, og fikk også satt opp en egen smie i Monsrudvn.. Han startet og drev også et sagbruk og høvleri i Jernbaneveien. Det lå omtrent der Prix (nå Follo Elektromarked) lå, og drev med leieskurd for Ljansbruket. Deretter startet han mekanisk verksted i Lysneveien. Dette ble senere overtatt og drevet av hans barnebarn Ørnulf og Kåre Karterud.

Ivar Holmens onkel Eugen har skrevet en del familiehistorier, bl. a. om "Onkel Anton og Onkel Teodors reiser til USA". De drev med forefallende arbeid en tid, men senere kjøpte Teodor opp skogstrekninger. Anton snekret om sommeren og arbeidet i skogen hos Teodor om vintren. Det fortelles også at de brukte muldyr til trekkdyr. For å få paret

*Maren Rikarda (i midten foran) utvandret omkring 1910. Bak fra venstre Rikardas mann Thomas Torkelson, Alvildas mann Nels Nelson, Rikardas "filletante" Ida Olson og Idas bror Adolf Carlson
Foran fra venstre Rikardas søster Alvilda Nelson, Rikardas datter Ruth Torkelson, Maren Rikarda Torkelson, Idas datter Betty Olson og Rikardas søster Agnes Carlson.*

Bildet ble tatt i 1928 og er ulånt av Ski Historielag.

hestehoppen med eselhingsten måtte de bygge en rampe så det lille esellet rakk opp. Det sies i beretningen at muldyrene kunne brukes til de var 50-60 år gamle. Jeg har ikke sjekket om det stemmer. Teodor forteller for øvrig en del om indianerne i strøket, og særlig om deres ulykksalige hang til "den hvite manns" ildvann og om all ulykke dette førte med seg for det tidligere stolte naturfolk.

Som et eksempel på plager og lengsler utflytterene kunne oppleve i sitt nye fedreland skal jeg gjengi litt fra et par brev som Rikarda skrev hjem til sin tante og familie hjemme på Holmen i 1911 og 1912. Hennes bestemor Maren levde ennå, og det gis uttrykk for stor bekymring og omtanke for henne i brevene. Rikarda, som da bor i Spokane, Washington, forteller at hun har vært svært plaget av sykdom, bl.a. nyresyke og byller. Hun har også hatt problemer med tennene, og på kort tid kostet alt dette henne 120 daler, som sikkert var en anselig sum. Hun forteller nemlig at hun arbeider på et hotell hvor hun tjener 50 daler i måneden, men må holde kosten selv, slik at det ble 35 igjen. Hun har litt kontakt

med sin tante Anette og kusinen Anna, men onkel Anton og hans familie ser hun lite til selv om de ikke bor langt unna. Men la oss høre hva hun selv skriver i et avsnitt av brevet fra 7. desember 1912:

"jeg har jo intet annet hjem enn dere jeg tante, det er så rart at tenke på mange ganger naar jeg sidder her alene langt borte fra alle. Ja det blir rart hvis vi engang skal faa mødes igjen tante, du kan tro jeg er forandret, da du vet det unge lette sind forsvinner fortere her enn hjemme, du ser bare arbeide, arbeide, ingen søndag, ingen jul, ingen ting som opmuntrer uten det vilde stygge liv dem lever her mere end nogen anden plas og som et menneske som er opdraget i et kristelig land ikke kan være med på."

Bildet øverst på siden viser at det likevel gikk bra med Rikarda. Hun ble gift og har mann og en datter på bildet, som også viser hennes to søstre m/familier.

Karl Midtsjø og Titanic:

Det kanskje mest dramatiske innslag i Skis emigrasjonshistorie må vel være opplevelsene til Karl Midtsjø. Han var født på Vestre Midtsjø gård i Kraakstad Herred i 1890. Hans far var Johannes Hansen, med tok senere familienavnet Midtsjø.

Det var til sammen 8 barn i familien, så det var ikke rart at Karl fikk tanker om å emigrere til "det forjettede land" på den andre siden av havet. Det skrives meget i avisene om vidunderskipet Titanic, skipet med 16 vanntette skott og dobbelt bunn, skipet som ikke kan synke. Dette hørtes forlokkende ut. Karl bestilte billett som han betalte 238 kroner for, inkludert togreise til Chicago. Selve forliset og omstendighetene omkring dette skulle være så godt kjent at jeg går ikke nærmere inn på det. Det var 2200 passasjerer ombord, 31 av dem var norske. 1500 omkom, 700 ble reddet, derav 10 av de norske, og en av dem var Karl Midtsjø. Han hadde kommet seg med i en livbåt som mannskap, fordi han var ung og sterk og sa at han kunne ro. Det hadde han vel lært på Midtsjøvannet. Fra sykehuset i New York skrev han i et brev hjem bare 4 dager etter ulykken: "Jeg slap heldig ud av det med Titanic, det var jo en ren slump at komme fra det med livet, for det gik jo litt varmt til" Foreldrene hjemme i Norge hadde jo fått vite om forliset før Karls brev kom frem. Faren hadde dratt til byen for å undersøke om nytt, og fra vinduet i en trikk så han en stor plakat med navn på de norske overlevende, og der sto Karl s navn. Karl skriver videre ganske lakonisk "Det er ikke noe morsomt aa ligge i en liden baat ude paa Atlanterhavet" Det må man vel kunne kalle et "understatement".

Under overfarten hadde Karl blitt godt kjent med en eldre landsmann, Johannes Nysveen. Johannes skjønnte at han hadde små sjanser til å bli

reddet, og ga sitt kostbare lommeur og en frakk til Karl. Etter at Karl hadde kommet seg etter hospitaloppholdet, oppsøkte han familien til Johannes i Nord-Dakota, leverte tilbake sakene og fortalte om Johannes siste timer. Dette satte familien stor pris på og det viser hvilket fint menneske Karl var. Karl ble i USA og ble året etter gift med Anna Christine Paulson. De fikk en sønn, Marvin. Karl arbeidet som vaktmester. I 1921 reiste familien til Norge, men oppholdet ble kortvarig da Anna savnet livet i Amerika. De dro tilbake igjen, og Karl fikk en ny vaktmesterjobb i Illinois. Rundt 1930 jobbet han som hagearkitekt. Hans helse sviktet, og han døde i 1939 bare 48 år gammel, Hustruen Anna levde til 1959. Begge er begravet i Chicago.

Karl Sigurd Kristensen Høibråten.

Han ble født på Karlsrud i Ski i 1889. Familien flyttet senere til Høibråten, en husmannsplass under Gjedsjø, som ble frikjøpt i 1911 med bruksnr. 2. Eiendommen er fremdeles i familien Høibråtens eie. Karl dro til Canada hvor han arbeidet på et sagbruk. Kom så hjem igjen og giftet seg med Inga Fredriksen fra Ås. De reiste så til USA, først til New York og senere til Baltimore. De fikk tre barn, to piker og en gutt. En av døtrene lever fortsatt. I Amerika kalte han seg Sigurd Høibroten, og han arbeidet som spesialsveiser på et skipsverft. De var hjemme på besøk i 1949 og han fortalte om sitt arbeid med å dele båter og sveise dem sammen igjen. Sigurd døde i 1958.

Thea Caroline Vebjørnsdatter:

Thea ble født på Søndre Asper i 1854 som yngste datter av Vebjørn Pedersen Asper og hans hustru Thora. Hun reiste til USA, bosatte seg i Minnesota og ble gift med en svenske som visstnok het Larsson. Thea ble hele 104 år gammel, og fikk lykkeønskningstelegram fra president Eisenhower da hun fylte 100. Hun må for øvrig være av en sterk slekt, hennes niese Hulda Lie døde i Ski 107 år gammel i 1977, og en annen niese, Tilla Toverud, i Skotbu ble også over 100 år gammel.

Emigranter etter 2. verdenskrig:

Til slutt vil jeg si noen ord om emigranter i tiden etter 1945. Her har vi noen typiske eksempler fra Ski.

Sverre Lysne.

Sverre var født i Frogn i 1918, men bodde i Ski fra han var 1. år gammel. Han representere den gruppe nordmenn som deltok i krigen i de norske styrkene i utlandet. Mange av disse, og også av sjøfolkene som

var ute, ble i utlandet eller, som med Sverre Lysne, dro ut igjen etter en tid hjemme, ofte fordi de hadde funnet seg en ektefelle ute. Sverre deltok i krigshandlingene i 1940. Han var i området ved Fossum bro bl.a. Derfra dro en del soldater over til Sverige, og Sverre lyktes i, etter et drøyt år å komme over til England hvor han prøvde å få utdannelse som flyver. P.g.a. manglende engelskkunnskaper gikk ikke det, men han ble skytter ombord i Northrope-flyene som opererte på Norge. Han var heldig og kom fra det med livet i behold, selv om 70% av mannskapet i 330-skvadronen, som de tilhørte omkom.

Han kom tilbake til Ski etter frigjøringen, og giftet seg med engelske Ruth som han hadde møtt under krigen. De bodde i Lysneveien i Ski, men i 1955 dro Sverre til Canada og Ruth og deres sønn Tony til England. Sverres opprinnelige yrke var snekker, og han etablerte seg raskt som snekker og byggmester i Vancouver, og et år etter kunne han hente kone og barn over til Canada. Han drev eget firma fra 1958. I 1964 flyttet de østover til Kelowna i British Columbia for å få et tørrere klima, nedbøren i Vancouver er større enn i Bergen. Ruth, som var universitetsutdannet lærer, underviste i norsk i Canada. Hun hadde lært seg godt norsk de 5 årene hun bodde i Ski. Hele familien, inkludert de to barna Tony og Ingrid med sine familier bor i Kelowna. Etter at Sverre ble pensjonist har det blitt mange turer hjem til Ski og Norge.

Ivar og Olav Ween:

Som et aller siste eksempel tar vi med de som dro til USA etter 2. Verdenskrig for å arbeide eller ta utdannelse. Brødrene Ivar og Olav Ween er i denne kategori. De er sønner av den kjente skolemannen i Ski, Anders Ween, og de vokste opp på Gamle Kontra, som da var lærerbolig. De hadde fra før mange slektninger i Amerika.

Ivar emigrerte i 1954 og slo seg ned i Los Angeles. Han var da utdannet cand. real med hovedfag geologi, og ble ansatt som lektor ved El Camino College i California, der han underviste i hele 30 år. Han bar en høyt verdsatt pedagog blant elever og kolleger. Han foretok mange studieturer rundt i hele verden, og besøkte også flittig Ski i sine ferier. Han døde i 1986 og er gravlagt i Ski.

Olav Ween er født i 1930. Han dro til USA i 1956 for å studere Business Administration ved University of Southern California. Hans bror hadde reist til California to år tidligere som nettopp fortalt. Sammen med Olav reiste hans kone Elza, som var sykepleier. De forteller at det ikke var helt lett å reise ut og studere i utlandet. Det var ikke noe studielån eller stipendier å få den gangen. Etter å ha reist over hele kontinentet med buss og besøkt slekt og kjente underveis etablerte de seg i Los Angeles. Olav forteller at de ble gledelig overrasket over all vennlighet og hjelp de fikk av naboene. De fikk låne møbler og husgeråd til de fikk skaffet

seg sitt eget, og Elza ble skaffet en jobb som legesekretær. Det var noe av den gamle pionerånden, hvor nybyggerne hjalp hverandre, som fremdeles syntes å råde i det amerikanske samfunn. Det var strevsomt å klare seg, og Olav måtte ta strøjobber og i en periode også studere på kveldstid, men det gikk bra. De ble i USA i 12 år. Deres to sønner Jon Erik og Hans Olav ble født under oppholdet. Jon Erik bor fortsatt i USA, mens Hans Olav med familie bor i Ski

Vårt kartleggingsarbeid er langt fra ferdig, og vi oppfordrer alle som vet noe om emigranter fra vår kommune om å ta kontakt med oss.

Ski historielag ved David Dahl [davidahl@online.no] har registrert mer enn 500 utvandrere fra Ski og Kråkstad. Vi vil komme tilbake til registret i et senere nummer av Slechtsveven.

Red

Feil i Digitalarkivets avskrift av Folketellingen fra 1801

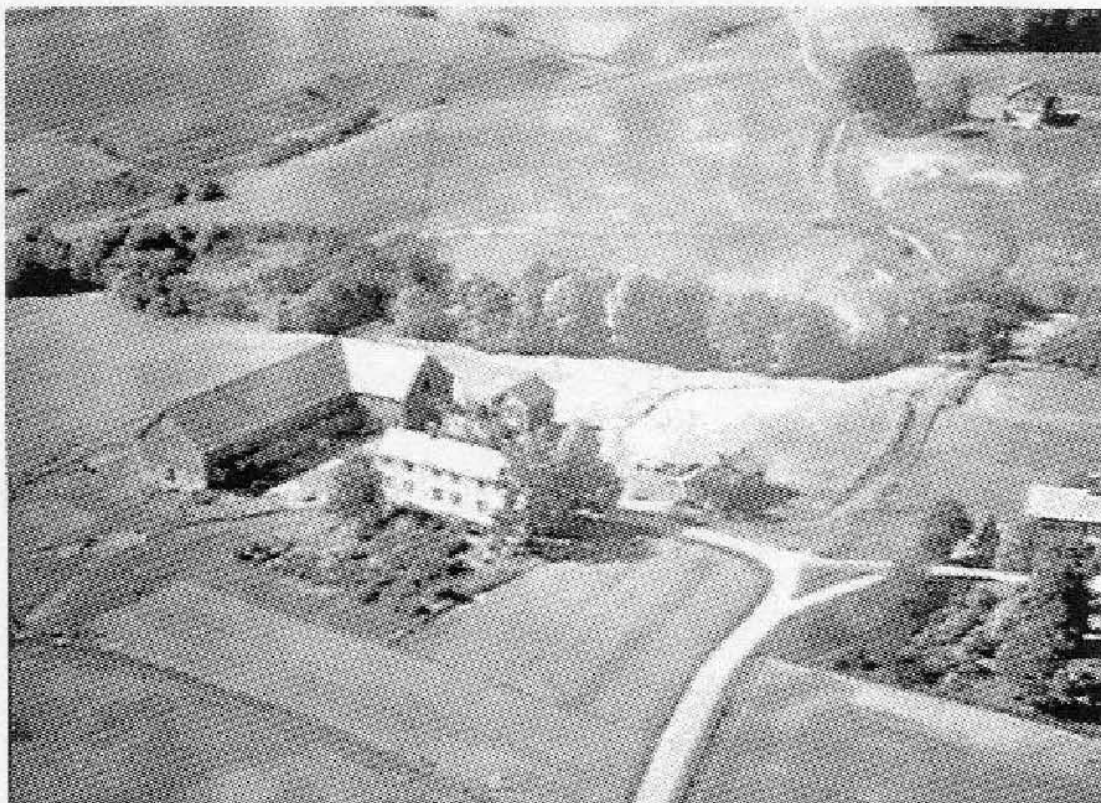
Internett er et godt og raskt hjelpemiddel, men det er en sekundærkilde med muligheter for feil avskrift. Det finner vi for eksempel i Digitalarkivets avskrift av folketellingen i 1801.

Smedsund under Asper nordre skal vel være *Smedsrud*
Baohene (under Tømt) skal vel være *Bachene*
Frezad skal vel være *Frestad nordre*
Hanerop skal vel være *Hanekrop*
Mield skal være *Hield*
Frachelsrud skal være *Krachelsrud*
Ervestad skal være *Løvestad*
Nichlebye skal være *Nøchlebye*
Opland lille og store skal være *Opsand lille og store*
Gullestad skal være *Rullestad*
Finaas skal være *Tronaas*
later-Anne hytta skal vel være *tater-anne hytta*

Hva verre er - brukerne på Ustvedt (Østvedt) er havnet under Drømtorp

Kontra finner du på G - Giæstgiverstedet Contra. Ellers finner du Kverner på Q og Kollerøys på C

ØR

Kvidal

Av Knut Haugen

Det er to nabogårder på Stadsbygd i Rissa i Sør-Trøndelag som heter Kvidal (Gnr 51).

Navnet kommer av Kvi=Kve dvs. innhengning for samling av kveg og finnes ikke på noen annen gård i landet.

Arealet til de to gårdene er til sammen ca. 900 da, i hovedsak dyrket jord. Landskylda etter Svartedauen var 2 ½ spann.

Urgården Kvidal er fra før vikingetiden. På gården er det bl.a. funnet en flintdolk fra yngre steinalder.

Elgesæter Kloster i Nidaros eide gården frem til reformasjonen da den ble konfiskert av Kongen. Gården var kongegods i ca. 200 år. I de siste 50 årene av denne perioden var gården "assignert" sjefen for Stadsbygd-ske Kompani som bolig, og med inntekten av gården som lønn i stillingen. I 1730 ble Kvidal kjøpt av daværende sjef for kompaniet, oberst Godsche, og til 1804 gikk gården som privat eiendom fra den ene kompanisjefen til den andre. I 1799 kom nåværende slekt til Kvidal, de 5 første årene som leilendinger og fra 1804 som selveiere.

Selv om det i perioder var både to og tre leilendinger på Kvidal, ble gården først delt i dagens to bruk i 1831.

Før 1680 var Kvidal i militærlegd sammen med nabogården Ersland og

det senere nedlagte bruket Fjølåsen i Ingdalen. Legda skulle stille en fullt utrustet soldat. Karl Jonsen Kårli var den første soldaten i Kvidalslegda.

I 1871 ble gården rammet av et jordskred (leirfall) som i lang tid la ca 100 da av den beste jorda øde.

Kjente leilendinger og eiere

	Ca 1510 Erik Kvidal	
	Ca 1540 Helge Kvidal	
Ca 1575 Jon Kvidal		Ca 1575 Ole Kvidal
1615 Hågen Kvidal		1608 Johan Kvidal
1650 Brønnel Andersen Kvidal		1633 Mons Johansen
		1656 Johan Monsen
1679 Ole Atlesen	1679 Tore Kvidal	1682 Jon Kvidal
1698 Kaptein Erich Carelsøn	1697 Ole Pedersen Askim	1696 Snekker Ole Olsen
1710 Jon Karlsen Kvidal	1714 Ole Rasmussen	
	1719 oberst Peder Godsche	
	1746 Kaptein Holch	
	1752 Kaptein Baltzer Meitzner Heggelund	
	1766 Major Ole Bøysen	
	1799 Isak Olsen Nøst	
1834 Ole Isaksen Kvidal		1831 Jon Isaksen Kvidal
1850 Johan Danielsen		1876 Jon Olsen Hasselrønning
1866 Isak Olsen Kvidal		1901 Jon Jonsen Kvidal
1903 Ole Isaksen Kvidal		1935 Margit og Jon Jonsen Kvidal
1937 Isak Olsen Kvidal		1968 Gunn og Øystein J. Foss
1971 Kristin og Ole T. Kvidal		2002 Jon Ø. Kvidal

Eiere på Kvidal utistun i moderne tid

Isak Olsen Nøst og kona Sidsel Jonsdatter Sund kom fra Nøst i Rissa til Kvidal i 1799. Isak er kjent både under navnene Nøst og Kvidal. Sissel og Isak hadde med seg to småjenter på reisa fra Rissa. Odelsgutten Ole ble født samme dagen som den unge familien kom ridende til gårds. De var først leilendinger under enka etter major Bøysen - madam Kathrine Sophie Bøysen i 5 år. Ved folketellinga i 1801 hadde madam Kathrine tre tjenere. Isak og Sidsel hadde 5 tjenere. I tillegg bodde det to inderster på gården som arbeidet som henholdsvis garnbinder og spinder. På husmannsplassen Kvidalsrønning bodde det et ektepar med tre barn.

Isak kjøpte gården på deling med sin bror Bent Olsen Nøst i 1804. Skjøtet ble undertegnet den 15. januar 1804. Den gamle skylda fra seinmiddelalderen sto ved lag og var 2 1/2 spann. Gården ble i 1802 taksert til 2000 daler. Besetninga var 4 hester, 20 kyr og 20 småfe. Gården hadde da to husmannsplasser med til sammen 4 kyr.

Lensmann Bent Olsen Nøst var god å ha med når kjøpet av Kvidal til 3000 riksdaler skulle finansieres, men i 1813 ble Bent utløst med 2416 1/2 riksbankdaler.

Hovedbygningen på gården var militær sjefsbolig. Den sto på haugen der Kvidal Østistun nå ligger. Isak måtte derfor bygge nye hus på flata vest for den gamle tomte. Sjefsboligen ble flyttet til Grønning som var den nye sjefsgården.

Isak drev også fiske. Han bygde naust ved Reinssjøen der han hadde en ny fembøring. Denne båten var med i Lofotfisket i 1806 da folk fra Trøndelag for første gang deltok i dette fisket. Isak vart snart en holden mann. I 1816 da grunnfondet til den nye Norges Bank skulle skaffes, vart han pålagt å betale 50 daler.

Sidsel og Isak bestemte i 1831 i samråd med de to sønnene Ole og John at gården skulle deles i to bruk - ett til hver sønn. Delinga skulle skje etter at de to guttene hadde giftet seg. Den eldste sikra seg kone i 1835; John i 1838.

Utistun Kvidal (Gnr. 51/1)

Ole Isaksen Kvidal overtok Utistun Kvidal etter deling av Kvidal.

I 1834 dro han på frierferd. Det gikk slik til fritt gjenfortalt etter onkel Isak:

Han Ole Isaksen visste hvor slekta hans kom fra og var stolt av det. Når han skulle finne seg kjerringemne ville han hente henne fra samme sted som slekta kom ifra.

En ettermiddag da det lei til helga pussa han seg selv og den røde hesten, spente for nyvasket karjøl og dro avgårde. Før solnedgang var han kommet til Olsøyen i Rissa dit Elling og Elisabeth var flyttet fra Dyrendal med datteren Marit.

Ole ble tatt godt imot slik langveisfarende vanligvis ble, og vel så det, for foreldrene til Marit ante nok hva Ole var ute etter. Etter at hesten hadde fått havre, ble den gitt rikelig beite. Og Ole fikk også god servering.

Hesten gikk det dårlig med. Den åt for mye av det frodige graset, fikk kolikk og døde om natta.

Men Elling og Elisabeth snakket sammen, og så sa Elling; Vi har så mange hester at du kan få mærra vi har på stallen i stedet for den valla-ken som kreperte, slik at du kommer tilbake til Kvidal på anstendig vis.

*Karen Marta Eliasdatter
Grønning 1880 - 1968*

Ole Isaksen Kvidal 1866-1941.

Og vil du ha Marit med på kjøpet, så tar du henne også.
Det var et lykkelig par som kom kjørende til Kvidal dagen etter. Mærra sparka i båsen og hadde hjemlengsel noen dager, men Marit fant seg til rette på Kvidal fra første dag.

Ole drev stort både på sjø og land. En oppgave fra 1845 viser at besetningen var 3 hester, 14 kyr, 22 sauer og en gris. Inkludert sjødrengen var det i alt 5 tjenere på gården. Det var mye fin udyrka jord på gården, og Ole sto på; Kanskje i meste laget. I 1848 reiste han til Trondheim med fembøringen (fiskebåten). På turen fikk Ole hjerneblødning og døde før de var framme i byen. På Kvidal satt Marit som enke med fire jenter og odelsgutten Isak etter 13 års ekteskap.

Da sørgeåret var gått giftet Marit seg på nytt med Johan Danielsen Reinsbakken fra Rissa.

Johan var også en dyktig gårdbruker som la ny jord under pløgen. I 1860-åra hadde gården ca. 220 da dyrket mark og var like stor som Kvidal var før gården ble delt. Gården hadde da 3 hester, 12 storfe, 13 får og 2 svin. I tillegg til gras ble det dyrket bygg, havre og poteter. Avlinga var i gjennomsnitt 10 tønner bygg, 40 tønner havre, 90 tønner poteter og 140 lass høy. Marit og Johan drev gården frem til 1866 da Isak overtok. I 1860 ble det bygd ny hovedbygning på gården. I 1880 ble den utvidet med kårbolig der Johan og Marit bodde som kårfolk i mange år.

Isak Olsen Kvidal ble formelt eier av gården ved skiftet etter faren i 1849. Da var han bare åtte år gammel. Han arbeidet derfor sammen med stefaren en periode før han overtok ansvaret.

Isak giftet seg den 18. november 1867 med Gunnhild Kristine Knutsdatter Myhr. Hun benyttet fornnavnet Kristine.

Ved folketellinga i 1900 bodde det 8 personer på gården. Dette var Isak og kona Kristine og de 4 voksne barna Ole, Knut, Marit og Arne, samt barnebarna Karoline på 12 år som var datter til odelsgutten Ole og tjenestejenta Beret Anna Benjaminsdatter Skogen, og Elisabeth Kristoffersdatter som var datter til Marit.

Det ble dyrket poteter, korn og gras på gården. På Kvidal var det storfe og høner. I hagen var det frukttrær.

Kvidalsraset

Den 7. desember 1871 raste mye av den beste dyrkajorda på Kvidal ut. Med husmannsplassen Rønningen som tilhørte Østistun og de mindre rasene som gikk våren etter, var det ca. 100 da dyrkajord som gikk med. Husene på husmannsplassen forsvant i leirgjørma. Husene på gården var også truet, og folk flyktet til nabobrukene. Kona på gården og barna bodde i lengre tid på hennes hjemgård Myhr.

Leirmassene fra raset gled nedover langs Prestelva. Det meste la seg til ro på det flate området i nordre del av Kassetvaldet der husmannsplassen Oldren ble utslettet. Elvevannet sto som en stor innsjø i dalbunnen. Etter ganske kort tid ble det gravd en kanal som ledet vannet ut i Trondheimsfjorden.

Da leira tørket ble det et flatt terreng der Stadsbygd idrettsplass ligger. Det ble også startet teglverk som fikk råstoffet sitt fra leirmassene. I dag er det der Legra Industrier holder til.

Etter noen ti-år kunne rasgropa - Råddet - brukes til beite. På 1950-tallet var det mange plasser der vi fant markjordbær i Råddet. Måker, spove og vipe hekket i området, og noen måseegg ble tatt med hjem til speilegg og baking.

Ole var i sin ungdom med på Lofotfisket i 9 vintre.

I hans periode som gårdbruker på Kvidal (1904 - 1936) ble det nydyrket 100 mål. Videre ble det bygd nytt stabbur i 1910, nytt fjøs og ny stall i 1930 og ny låve og grisehus i 1935. Kvidal var største melkeleverandør til Stadsbygd Meieri. Med god hjelp av kone og døtre fikk han diplom og førstepremie for melke kvalitet.

Da Karoline som Ole fikk med tjenestejenta var konfirmert, giftet Ole seg med Karen Eliasdatter Grønning. De fikk syv barn som levde opp; seks jenter og en gutt.

Ole var mange år i styret for meieriet og i Stadsbygd Sparebanks forstandskap.

Isak Olsen Kvidal

Isak drev Kvidal fra 1937 til 1971. Han var ugift og hans søster Anne fungerte som husmor på gården. I tillegg arbeidet kusinen Kristine Knutsdatter hele livet på Kvidal. Det ble drevet tradisjonelt jordbruk med hovedvekt på melk, kjøtt og griser til livdyr og slakt.

Isak var meget hesteinteressert. Han holdt seg til hest i jordbruksdrifta lenge etter at naboene hadde anskaffet traktor. Først da Ole sønn til Isaks søster Marit og Trygve Haugen begynte å arbeide sammen med Isak rundt 1960 kom det traktor og bil til gårds. Isak var imidlertid ikke kleinere enn at han tok førerkort for traktor på sine eldre dager.

Isak var medlem i forstanderskapet i Sparebanken.

Kristin og Ole Kvidal (Haugen)

Ole overtok gården etter Isak i 1972 samme året som han og Kristin Hammer giftet seg.

Kristin har hatt en rekke tillitsverv i Trøndelag Meieri, Bygdekvinnelaget, Stadsbygd Sparebank og politisk. Hun er fortsatt aktiv som instruktør innen veving og i Overligningsnemnda.

Ole var ikke vanskelig å be når enkeltpersoner eller organisasjoner trengte praktisk hjelp. Bygging av Samfundshuset og det lokale kyst-museet er eksempler på slike dugnadsprosjekter.

Sammen var Kristin og Ole et usedvanlig dyktig gårdbrukerpar som sammen løste alle arbeidsoppgaver som yrket består av.

Rasgropa fra 1871 ble drenert og dyrket opp til fint gras- og kornland av Kristin og Ole. De nydyrket også den tidligere torvmyra og områder med vedskog, slik at gården i dag er på godt 400 da dyrket mark.

I april 2003 omkom Ole i en ulykke. Kristin driver gården videre uten husdyr, men med produksjon av korn og gras.

Forfedrene til Isak Olsen og Sidsel Jonsdatter

Foreldrene til Isak Olsen Nøst var Ole Bentsen Melhus og Anne Isaksdatter Nøst. Annes foreldre var Isak Jensen Nøst og Anne Olsdatter Skei. Isaks Jensens far kom fra Pukstad i Stadsbygd og hans mor fra Kirke-myra. Anne Olsdatters far var Ole Knutsen Skei. Ole var bonde og bruker på Skei i Stadsbygd i 54 år, og han var 80 år da sønnen overtok. Han brukte ungdomsårene til å skaffe seg solide kunnskaper i kristendom og gode ferdigheter i lese- og skrivekunsten. Det var nok faren Knud Klokker (Knud Atlesen Myr) som var læremester. Etter sin far ble han klokker i 47 år. Begge var klokkere både i Stadsbygd Kirke og Rein Kirke i Rissa. Blant forfedrene til klokkerne på Skei finner vi Atle Erlendsen Haarsager.

Foreldrene til Sidsel Jonsdatter Sund var Jon Jacobsen Sund og Jorunn

Jonsdatter Langmo. Bestefar til Jon Jacobsen var Joen Walthersen Haugen også kjent som Joen W. Aarnseth. Joen Walthersens far var Walther Aagesen Haugen som også er kjent som Walther Aa. Bustad og W. Aa. Aarnseth.

Opprinnelsen til Walther er usikker. I Bygdebøkene for Stadsbygd blir det spekulert i at Walther var med blant de skotske soldatene som deltok i slaget ved Kringen i Gudbrandsdal. Dette er ikke sannsynlig, for etter opplysninger i digitalarkivet (tellingen i 1665/66) er Walther født ca. 1605 og var i tilfelle 7 år ved slaget i 1612. En annen mulighet er at hans far Aage egentlig het Oag (et vanlig navn i Caithness i Skottland der mange av soldatene kom fra). Oag er et familienavn som uttales som Åge. Oag kan ha deltatt ved Kringen og kommet levende fra slaget. Dette er imidlertid heller ikke trolig fordi de fleste soldatene omkom i slaget. Og nesten alle som overlevde selve slaget ble tatt til fange, og etterpå drept av de lokale bøndene.

En annen mulighet er at Walther nedstammer fra en skotte som hadde tilknytning til Austraat på Ørlandet. Denne Walther het egentlig Walther Mortimer. Han var kaptein på skipet Boneventura fra Skottland. Han ble fratatt skipet av erkebiskop Olav Engebretsson og hans menn. Walther gikk i tjeneste hos Vincents Lunge og han svigermor Inger Ottedatter Rømer. Walther kalles også for Valter Skot(te). Tjener Valter Skotte deltok på en reise til Finnmark for å kreve inn svigermorens "tilkom-mende". Kilde: Papirer i norsk riksarkiv, bl.a. (Münch. Saml. no 1474) Brev med nr. 533 dato 27 april 1525.

Kilder:

Bygdebok for Stadsbygd, Kristoffer Rein

Digitalarkivet: Folketellingene

Internett; Hjemmesiden til Dennis Haarsager og Slaget ved Kringen

Aase Merete Brekstad

Hvem er salmebokens rette eier?

Tommy Spjøtvoll (<http://home.no.net/tomspjot/salmebok/salmebok.htm>) arvet en salmebok fra sin far. Etter at boka har ligget i hylla i mer enn 15 år ville han finne ut om den har tilhørt noen av hans aner eller om det er tilfeldig et den endte opp hos hans far. Finner han ut at den ikke kommer fra noen av hans gir han den tilbake til den første etterslektningen han støter på.

I salmeboka finner vi disse tekstene::

Denne Bog tilhører mig
med Rette
derfor bør ingen med mig
om Bogen trette
Mallene LarsDatter

Aar 1823 den 5te Desember Om eftermidagen er
Lille Christian fød
til Verden
aar 1828 den 9de Marts er
vor Lille søn Lars fød til
verden !
....Maria fød 9de....1839
Johana fød 8 juli 184.

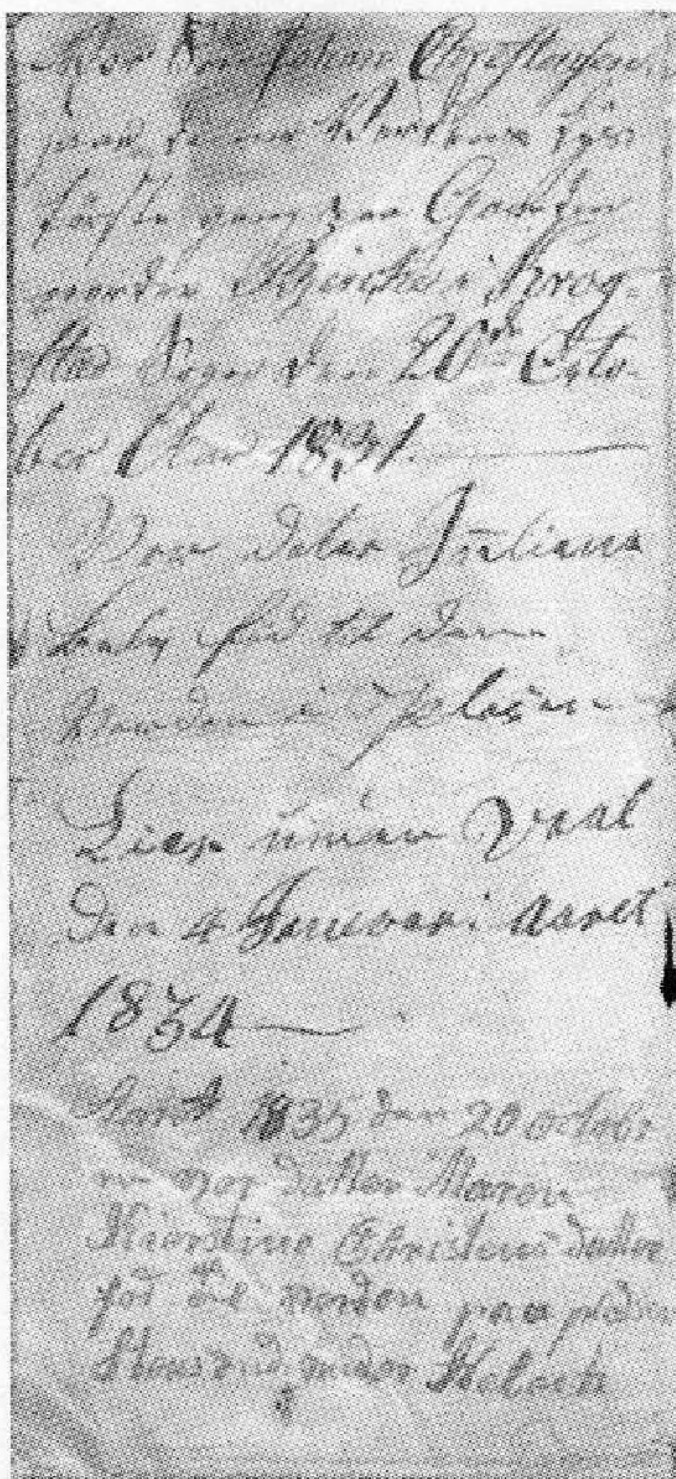
Vor Søn Johan Chrestensen
saae denne Werdens Lys
første gang paaGaarden
nordre Bjerche i Krogstad
Sogn den 20de October
Aar 1831

Vor dater Juliana
Belv(Blev) fød til dene
Verden i plasen Lier under
Vaal

den 4 Januari Aaret 1834
Aret 1835 den 20 october
ble vor datter Maren Kier-
stine Christensdatter
fød til verden paa plassen
Stensrud under Hebech

tilhører mig johanes Chris-
ten sen Burud. aaret 1856

Bokas første eier - Malene

- var født ca. 1797 og var 1801 på husmannsplassen Knappestad under Asperud i Krogstad Pr.gjeld.

Familien bodde i og ved Kråkstad i det minste fra 1.11.1831 til 1835 og ser ut slik på Tommy Spjøtvolls hjemmeside:

Far: Ugift Baltzen Olsen født ca.1792

Mor: Pige Mallene Larsdtr. født ca.1797

Barn Uægte:

Christian f 5. des 1823 dåp 14. des 1823 Ås, Akershus

Far: Herr Christen Larsen Gift 24. august 1827 Ås, Akershus

Mor: Fru Mallene Larsdtr. Kom til Kråkstad 1.nov. 1831

Barn:

Lars f 9. mar 1828 dåp 7. april 1828 Ås, Akershus

Johan f 20. okt 1831 dåp 6. nov. 1831 Kråkstad

Juliana Lovise f 4. jan 1834 dåp 23. feb.1834 Kråkstad

Maren Kierstine f 20. okt 1835 dåp 13. des.1835 Kråkstad

Maria f 9. xxx 1839

Johana f 8. jul 184x

Barn eller barnebarn på Lunde?

Hans Nielsen (1710-1750) kjøpte 1740 Lunde i Ski. Han omtales i Kråkstad-boka som stamfar til den senere Drømtorp-Sander-Rullestad-ætt. (Hans Hansen Contra, Hans Hansen Drømtorp, Hans Hansen Sander-Trånås, Andreas Hansen Rullestad).

I Kråkstad-boka er forfatteren kommet i skade for å blande sammen barna til Hans Nielsen og barna til hans sønn - Hans Hansen. Det viser skiftet etter Hans Hansen på Drømtorp i 1807-1808. Det bekreftes av skiftet etter Hans Hansens fetter - Hans Olsen - på Lunde i 1820-1821. Om Hans Olsens søster - Johanne Kirstine (omkr 55 år) - heter det "antagelig død da hun ikke har været at opspørge paa 36 aar da hun reiste fra Kristiania med et herskap som flyttede til Jarlsberg grevskap hvor det for ca 30 aar siden ble spurt efter hende uden at den ringeste oplysning at erholde eller senere har været at erholde om hende hvorfor man troede hun måtte være død"

Foranledning til undersøkelsene kan ha vært dødsfallet til deres formodede far- Ole Didriksen på Klokkerud i 1791. I følge Trygve Vik (Ås I side 410) ble Oles enke - Kari Paulsdatter -gift med Morten Nilsen Dalen i Ås. I følge skiftet var Kari helsøster av Hans Olsens kone - Marie Paulsdatter. De var døtre av Paul Gregersen Solberg og Jøran Olsdatter Stunner. Jøran ble annen gang gift med Hans Pedersen Krakestad.

Hans Olsen fikk skjøte på Østvet i 1793, men solgte igjen da han i 1808 giftet seg med enka på Nordby.

ØR

Årsberetning for Ski Slektshistorielag 2003

Vårt tredje hele år er avsluttet. I løpet av året har vi hatt 5 styremøter og 9 medlemsmøter. Foredragsholdere har spent over mange forskjellige emner. Vi var også i år buden til sogneprest Kurt Hjemdal, som tok imot oss i Kråkstad kirke, med kaffe i prestegården etterpå.

Medlemstallet øker for hvert år og pr 31.12.03 var vi 110 medlemmer. Og det er strålende.

Vi har gitt ut 3 nummer av bladet vårt, Slechtsveven. Bladet har blitt veldig populært med mye fint stoff. Redaksjonen av bladet ber om at de som har noe å bidra med sender det inn. Kanskje det er noen som har gode historier fra gamle dager eller slekter. Sett i gang med å skrive.

Hjemmesiden fungerer bra og det er mye aktivitet av interesserte som søker etter sine røtter. Her er det også anledning til å komme med forslag til flere ting som kan komme med på vår hjemmeside.

I forbindelse med vår åpne dag på Ski bibliotek den 22.03.03, hadde ØB en reportasje om slektsgransking hvor de også presenterte oss. Den åpne dagen ble en suksess, det var meget stort fremmøte av interesserte og det ble mange medlemmer den dagen.

Vi var på besøk hos Norsk slektshistorisk forening i Oslo, hvor vi kunne lete i deres arkiver og noen var heldige. Var også med 2 markedsdager på Kolbotn, Vi deltok også på Waldermarhøydagene.

Ved åpningen av lokalhistorisk arkiv i det nye Ski bibliotek var vi også til stede. Nå har vi bemanning hver mandag fra 17-20. Det har utviklet seg til å bli en veldig hyggelig møteplass for alle som driver med slekta. Besøket ligger mellom 4 - 8 hver gang.

Kirkebøkene er også i god rute takket være en del ildsjeler i vår forening. 4 sett er ferdig og det er sannelig et godt stykke arbeid. Vi får håpe vi får solgt en del så vi har noe igjen for alt arbeid som er lagt ned i dette. Det er solgt noen i året som gikk.

Til slutt vil jeg også nevne at vår formann forfattet et "tiggerbrev", som vi sendte til alle kommuner i Akershus med forespørsel om de kunne sponse oss med noen bygdebøker. Og vi har fått bar respons fra flere av dem.

Anne Bøhler
sekretær

Årsmøte i Ski Slektshistorielag

18. februar 2004 i Ski biblioteks lokaler.

14 medlemmer var møtt frem da leder Bjørg Brynildsen ønsket velkommen. Innkalling via E-mail, og brev og gjennom melding i Østlandets Blad ble godkjent. Øystein Retvedt ble valgt til referent og Tor Borgen og Knut Iversen til å undertegne protokollen.

Årsberetning ble godkjent med en liten korrigerings. Fire sett med avskrift av kirkebøkene for Kråkstad og Ski er nå ferdige.

Regnskapet ble fremlagt og godkjent. Laget har opparbeidet et pent overskudd. Noe av kapitalen ble foreslått brukt til anskaffelse av leseapparater. Innkjøpte T-shirts foreslås forsøkt solgt på medlemsmøter.

Arbeidsplan og budsjett for kommende år var ikke utarbeidet utover at styret regner med at laget fortsatt vil bemanne Lokalhistorisk arkiv på mandager og fortsette med medlemsmøter 3. onsdag i hver måned i perioden august-mai. Ellers fikk styret godkjennelse til "å legge veien mens de gikk".

Kontingenten ble fastsatt til 150 kroner pr år, dog slik at familier får to medlemskap og en årgang av Slechtsveven for 200 kroner.

Under eventuelt ble det debatt om Slechtsveven. Er det tilstrekkelig at den legges ut på nettet eller bør den fortsatt sendes ut på papir. Konklusjonen ble at den fortsatt blir tatt med på møter og delt ut til de tilstedeværende. Resten blir sendt pr post til de som ikke gir beskjed om at nettutgaven er tilstrekkelig.

Laget har kjøpt inn microfish og vil fortsatt kjøpe inn fischer først og fremst fra Follo. Medlemmene ble tilbudt halv pris for innkjøpte fischer som de anser seg ferdige med.

Lagt vil fortsette å kjøpe inn bygdebøker. Laget har sendt "tiggerbrev" til alle Akershus-kommunene og akter å ta for seg Østfold-kommunene i neste omgang.

Nestleder Jan Eng, kasserer Gyrid Jørgensen, 2. styremedlem Åge Sørensen og 1. varamedlem Gro Strand sto på valg. Alle ble gjenvalgt for 2 år. Som ny revisor etter Karin Linnerud ble valgt Mette Ramberg. Valgkomiteen - Odd Laurits Aamodt og Mette Ramberg - ble gjenvalgt.

Etter årsmøtet demonstrerte Lars Lund bruk av dataprogrammet Brothers Keeper.

Øystein Retvedt

Thor Boger

Knut Iversen

Spørsmål og svar

Slektshistorielaget prøver å være behjelpelig med oppslag i kirkebøkene for Kråkstad og Ski, Trygve Viks notater og Bygdeboka for Kråkstad, men vi har ikke kapasitet til å svare på henvendelser som ikke gjelder vårt prestegjeld. Se også slektshistorielagets hjemmeside www.ski-slekt.no

Spørsmål nr. 1 2004

Fra Inger F. Kristiansen mailadr. Gittemk@hotmail.com

Jeg søker etter Inger Marie Hansd. Født Kråkstad 18. mars 1821-1822? Hun er datteren til Hans Johannesen og Anne Marie Christoffersd. Gift med Hans Gundersen Enebakk. Finner dem ikke Gifte seg ca 1839. Hyggelig om noen har svar takk.

Svar:

Inger Maria født 18.3.1822, hjemmedøpt 22.3. av konen Aase Pedersdatter Syverud. Foreldrene Hans Johannesen og Anne Maria Christophersdatter var husmansfolk under gården Kroghol (Krokhol). Dåpen ble konfirm. 28.4.1822. Finner ikke vielsen i Kråkstad mellom 1838 og 1840. Det er mulig du kan finne den i Enebakk, siden brudgommen var derfra.

Spørsmål nr. 2, 2004

Fra Rolf Svendsen

Jeg etterlyser Sven(d) Pedersen fra Kråkstad. Han er en av to med samme navn født i 1795. Kommer fra Langliepladsen el. Hougspladsen. Gift i Aker prestegjeld 23. mai 1820 med Ingeborg Larsdr Myretue (fra Klemetsrud/Stensrud). Under "ekteviiede" finner jeg ingen flere opplysninger om hvem hans foreldre var. Har opplysninger hvis noen har behov for det.

Svar:

Svend Pedersen Hougspladsen døpt 1. febr. 1795, foreldre: Peder Pedersen og Kirstine Svendsdatter.

Svend Pedersen Langliepladsen døpt 26.des. 1795, foreldre: Peder Larsen og Olia Svendsdatter.

Vi har transskribert kirkebøkene for Kråkstad og Ski fra 1736 - 1814 og har gitt ut hefter som er til salgs. Se www.skislekt.no.

Begge familiene er å finne i 1801-tellingen. Der er søsken også med. Så hvis noen av disse er faddere til Sven og Ingeborgs barn, har du funnet den rette Svend.

Svar til svaret:

Det var Svend Pedersen fra Hougspladsen som var den rette. Fant det

som du sier, via faddere til deres barn.

Spørsmål nr. 3 2004

Fra Jarleif Nordheim

Johan Johannesen Topper i Garder i Vestby døde 18.10.1895 av "alderdomssvagheth". I kirkeboka er det notert 1824 og Ski som fødselsår og sted.

I folketellingen 1865 er han omtalt som 42 år og født i Krogstad. Hans hustru er Oline Markusd., 22 år, født i Hobøl.

I Vestby gårdshistorie er fruene omtalt som født i 1834 eller 1844. I Hobøl kirkebøker (på nett) finner jeg imidlertid ikke noe om denne Oline.

Har noen anledning til å gjøre oppslag på fødsel for Johan og ev. også søke på giftermål mellom de to?

Svar:

Har funnet to stk. Johan i kirkebøkene for Kråkstad i 1824:

Født 24.03.1824, døpt 04.04.s.å.i Ski kirke: Johan. Foreldre:Johannes Paulsen og Helene Paulsdatter, husmandsfolk under gården Greverud.

Og

Født 27.07.1824, døpt 08.08.s.å. i Kråkstad kirke: Johan, uægte. Foreldre: Pigen Kirstine Syversdatter. Barnefader: Skoleholder Johannes Nicolajsen Behmer.

Noen vielse mellom Johan og Oline i Kråkstad mellom 1860 og 1865 er ikke funnet. Men siden de bor i Vestby i 1865 kan de jo ha giftet seg der

Spørsmål nr. 4 2004

Fra Bjørn Berntzen

Jeg søker etter opplysninger om Carl Johan Peter Christensen f. 1820 på Kråkstad. Gift med Anna Christine Jakobsdatter f. 1822 i Holmestrand. Hans foreldre, besteforeldre og brødre. Hadde han 2 brødre som emigrerte til USA? Jeg vil bli glad hvis dere svarer meg på mail fordi jeg skal kopiere svaret og videresende det.

Svar:

Kan ikke finne Carl Johan Peter Christensen døpt mellom 1818 og 1822 i Kråkstad. Ski Slekthshistorielag har dessverre ingen lister over emigrerte til USA.

Spørsmål nr. 5 2004

Fra Kristin Berthelsen

Søker opplysninger om Anne Haagensdatter f. ca 1821 i Kråkstad. Hun giftet seg med Ole Arnesen f. ca 1820 i Enebakk. De bodde på husmannsplassen Lunden under Linnestad i Vestby fra ca 1860. Hun døde i

1869, da var hennes yngste barn, Laura, 2 år. Hun ble tatt hånd om av Ole Abrahamsen og hans søstre på Vadstad.

Svar:

Kan ikke finne Anne Haagensdatter døpt i Kråkstad mellom 1818 og 1824.

Hvis du vet når og hvor de giftet seg, vil du finne hennes fars navn og kanskje fødested i kirkeboka.

Spørsmål nr 6 - 2004

Fra Atle Røthe E-post: arothe@online.no

Jeg søker informasjon om en av mine forfedre, Hans Nicolaisen Bøhmer, som ble gift i Kråkstad i 1747 med Magdalena Jacobsdtr. Stub. Jeg vet at han omkring 1730 kom sammen med sine foreldre og søsken til Kråkstad, hvor faren Nicolai Nicolaisen Behmer var utnevnt til klokker. Faren bygslet Rullestad, og i 1748 overlot han bygslingsretten til sin nygifte sønn, men tok den tilbake året etter og solgte den selv.

Omkring 1749 fikk Hans og Magdalena datteren Anne Stine, som trolig ble født i Kråkstad. Hun ble iallfall begravet 21/12-1760 i Stange på Hedmark og ble 11 år, i følge kirkeboka. Jeg vet ikke når Hans og kona flyttet til Stange på Hedmark, men det var trolig før 1755. Muligens fikk de flere barn mens de bodde på Kråkstad. Sønnen Jacob Hansen ble begravet 16/2-1681 i Stange og alderen ble oppgitt til 28 år - altså ble han født omkring 1753, kanskje i Kråkstad.

Jeg har fått vite at familien bodde på gården Åsen ved Vallset i Stange, men har ingen sikker kilde til dette. I Stange kirkebok har jeg funnet at Madame Bøhmer ble begravet 25/11-1775 og at hun ble 54 år. Det stemmer godt med Magdalena Jacobsdatter, som ble født i Slidre i 1721. Seinere giftet Hans Bøhmer seg på ny, med Berthe Andersdatter. På 1790-tallet skal de ha bodd på gården nedre Maurud på sørvestsiden av Helgøya i Mjøsa, i Ringsaker på Hedmark. Hans døde trolig før folketellingen i 1801. Hans var den første i slekten som skrev etternavnet Bøhmer, og han har en stor etterslekt. Behmer-navnet døde ut i Kråkstad etter et par generasjoner.

Jeg er ute etter datert informasjon om Hans Nicolaisen Bøhmer. Når og hvor ble han født? Ble han konfirmert i Kråkstad og i tilfelle når? Hvilken dato ble han gift med sogneprest Stubs datter Magdalena og når flyttet ekteparet fra Kråkstad til Stange? Hvis de fikk barn i Kråkstad - hva het de og når ble de døpt?

Spørsmålet kom i det siste hånd ble lagt på dette nummeret av Slechtsveven og forsøkes besvart i neste nummer.

Red.

Ski Slektshistorelag

Stedet der slektsforskere fra Follo samles

Styret 2003

Formann:	Bjerg Brynildsen 64 87 25 71	2003 - 2004
Nestformann:	Jan Engh 64 87 76 92	2004 - 2005
Sekretær:	Anne Böhler	2003 - 2004
Kasserer:	Gyrid Jørgensen 64 86 29 99	2004 - 2005
Styremedlem:	Bjørnar Iversen	2003 - 2004
	Åge Sørensen	2004 - 2005
Varamedlem:	Gro Strand	2004 - 2005
Revisor:	Mette Ramberg	2004 - 2005

www.skislekt.no

IT-ansvarlig og materialforvalter:

Kjell Erik Andal 64 86 27 25

Ansvarlig for besvarelse av henvendelser via vår hjemmeside:

Karin Linnerud

Registreringsgruppa:

Registreringsansvarlig: Bjørnar Iversen

Medlemmer:: Eva Iversen, Karin Linnerud, Aage Sørensen,
Randi Andersen, Bjerg Brynildsen, Mette Ramberg,
Gyrid Jørgensen, Toril Nordseth

Bladkomité:

Redaktør: Øystein Retvedt oystein@retvedt.net

Avismedarbeider: Karin Linnerud kalinn@frisurf.no

Avismedarbeider: Odd Lauritz Aamodt aamodt@start.no

Ski Slektshistorelag sponses av

Megler'n
I SKI

Telefon: 64 88 98 77
Besøksadresse:
Idrettsvegen 6, 1400 SKI

Logotrykk as
REKLAMEPRODUKSJON

Telefon: 64 97 23 40
Besøksadresse
Drøbakveien, 1430 Ås

Fotograf Anne-Line Biberg

Telefon: 64 87 24 00 Besøksadresse: Nordbyveien 23, 1400 Ski